

Arta vorbește cu noi o miniserie de dragul artei

un proiect
ASOCIAȚIA
CULTURALĂ
PATRIMONIU
PENTRU
VIITOR

partener **didactic.ro**
CANCELARIA NAȚIONALĂ
un proiect Intuitext

Episodul 4

Urashima - Olga

Marele val de la Kanagawa

Autor: Katsushika Hokusai (1760 - 1849)

1829 - 1833

Tehnica: xilogravură;

Dimensiune: 26 x 38 cm

Localizare: exemplare se află în colecții din multe muzee - Muzeul Național Tokyo, Rijksmuseum, British Museum, Metropolitan Museum of Art etc.

Urashima: Haideți prieteni, trebuie să ajungem înapoi pe uscat cât mai repede.

Kamimaro: Da, Urashima San, să ne grăbim, valul acesta ne va înghiți.

Olga: Unde vă grăbiți?

U: Trebuie să ne întoarcem la mal, cred că a fost un cutremur, iar acum riscăm să fim înghițiți de val. Ziua noastră de pescuit se oprește aici. În plus, mai și ninge.

O: Voi erați la pescuit? Putem sta de vorbă cât vă întoarceți?

U: Da, domnișoară, sigur. Vă pot povesti. Am plecat de dimineață la pescuit, cum facem aproape zilnic, dar trebuie să ne întoarcem. Dacă nu avem grijă, suntem neputincioși în fața naturii.

O: Da, înțeleg. Nici mie nu-mi place mereu frigul de acasă. Dar cu valurile nu ne întâlnim decât dacă mergem la mare.

U: Domnișoară, dumneata de pe ce meleaguri vii?

O: Da, să mă prezint. Sunt Olga, vin din Omsk, Rusia. Sunt în vizită la tatăl meu, care lucrează aici.

U: Olga Chan, dumneata vii de departe.

O: Și nu am mai văzut niciodată o așa pictură...

U: Dar noi nu suntem o pictură. Suntem o gravură, o stampă, cum se spune la noi.

O: Cum? Poate de aceea nu se vede nicio urmă de pensulă?

U: Precis nu suntem o pictură tradițională. E alt procedeu pentru a obține o gravură.

O: Cum se face o gravură?

U: Am văzut la maestrul nostru. Se începe cu niște plăci de lemn. Pe ele se „sapă” un desen cu unelte ascuțite, pentru precizie. Formele aceluși desen sunt colorate după bunul plac al autorului. Apoi, placa este întoarsă cu desenul și culoarea în jos, pe o hârtie. Și, ca prin minune, se transferă desenul gata colorat. Alte popoare pot face gravura pornind de la plăci de piatră sau metal, dar nouă de place lemnul. Și se

folosește și pensula, într-adevăr, ca să se aplice tușul sau acuarela pe lemn.

O: Și de ce îi mai spuneți și stampă?

U: Stampa este același lucru, de fapt, adică o imagine imprimată pe hârtie după de ce a fost gravată pe lemn. Dar japonezii au practicat mult această tehnică și în secolele XVIII - XIX au ajuns la un procedeu perfecționat. Are și avantajele. Poți produce mai multe exemplare cu același desen. Adică, să imprimi de mai multe ori același lucru. Doar pui culoare proaspătă de fiecare dată. Noi îi spunem acestei tehnici „ukiyo-e”.

O: Aha, înțeleg. Dar cum de nu se amestecă culorile atunci când se întoarce placa?

U: Olga Chan, sunt uimit de atenția dumitale. Ați observat ceva foarte important. Ca să se poată imprima, o formă anume din desen, trebuie să fie mai înălțată. Pentru această multitudine de culori și forme, artiștii japonezi foloseau câte o planșă gravată pentru fiecare dintre ele. Și le imprimau pe rând, cu grijă, să nu încalce celelalte forme ale desenului.

O: Pare complicat.

U: Nu era simplu, dar așa s-a ajuns încet încet la perfecțiune. Noi suntem mândri pentru că suntem personaje într-una dintre cele mai frumoase stampe. Avem mai mulți frați gemeni, care au ajuns peste tot în lume. Noi am rămas acasă. Maestrul nostru a ales acuarela cu grijă și a produs un efect decorativ plăcut. Și s-a inspirat din scene comune din viețile japonezilor.

O: Știți cam câte alte gravuri la fel mai sunt?

U: Cred că am fost 5000 cândva. Lemnul s-a tot tocit de-a lungul timpului și utilizărilor. Primele imprimări au avut conturul mai clar pentru că era lemnul proaspăt cioplit.

O: 5000? Nu m-aș fi gândit că pot fi atât de multe.

U: Nu cred că mai sunt toate. Unele dintre ele au pierit în vremuri grele, poate în războaie sau dezastre naturale.

O: Dar lemnul plăcilor trebuie să fie de un anumit fel?

U: Da domnișoară, trebuie să aibă niste proprietăți anume. În cazul nostru, a fost lemn de cireș. Ne și plac nouă cireșii.

O: Am înțeles că sunt festivaluri primăvara pentru ei. Voi sunteți de mult timp aici?

U: De destul de mult timp – avem vreo 190 de ani deja.

O: Mulți înainte și de-acum încolo. Dar cine este acest maestru pe care îl pomeniți?

U: Este creatorul nostru, Katsushika Hokusai. Specialitatea dumisale a fost peisajul, i-a plăcut cel mai mult. De fapt, noi suntem parte a grupului „Cele treizeci și șase de vederi ale muntelui Fuji”. Mai avem 45 (alte 10 au mai apărut după prima publicare) de surori în care apare muntele Fuji, văzut din diverse zone și trecut prin anotimpuri.

O: Dar de ce tocmai acest munte?

U: Este foarte important aici. Are semnificații culturale și religioase de mare însemnătate. Chiar Hokusai Sensei credea că muntele ascunde secretul vieții veșnice. Sunt multe legende cu acest subiect.

O: Cred că sunt povești frumoase. Și voi în ce zonă sunteți?

U: Noi suntem din Kanagawa Ken, pescuim în Sagami Nada. Și cum e și golf aici, tsunamiurile se pot forma mai ușor.

O: O să caut și pe hartă, să-mi dau seama unde sunteți voi și unde e muntele. Dar bărcile voastre sunt destul de rezistente?

U: Da, ne descurcăm cu schifurile noastre. Tot din lemn și ele, ca și plăcile pentru gravură. Și ramele la fel.

O: Vreau să vă mai întreb ceva. Ce înseamnă caracterele din colțul de stânga sus?

U: În dreptunghi scrie așa: *Cele treizeci și șase de vederi ale muntelui Fuji; În larg de Kanagawa; Sub val.* Putem spune că e titlul. Iar mai la stânga este semnătura maestrului: *Din pensula lui Hokusai, schimbându-și numele în litsu.*

O: Ce înseamnă litsu?

U: E tot un nume. În 1820, maestrul nostru a decis să-și schimbe numele, iar perioada cât l-a purtat a fost marcată de succes și recunoaștere. De-a lungul timpului a avut cam 30 de nume.

O: Am înțeles. O să caut și celelalte stampe din această serie a lui Hokusai. Sunt curioasă să le văd pe toate.

U: Sigur o să vă placă. Să priviți cu atenție culorile, sunt indicii pentru anotimpuri.

O: Așa o să fac, Urashima San. Să ajungeți cu bine acasă!

U: Nu vă faceți griji, Olga Chan, facem asta zilnic, ne vom descurca. Rămâi cu bine!

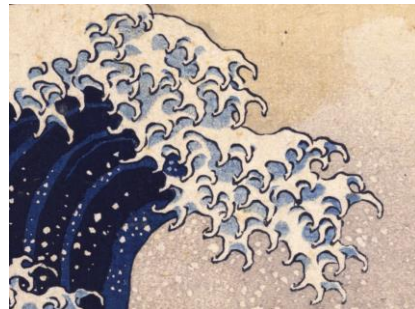
Timp de reflecție

1. Ce indicii de ninsoare poți identifica în stampa aceasta?

2. În care dintre muzeele enumerate la începutul episodului crezi că se află exemplarul inclus aici?

3. Privește cu atenție creasta valului. Cu ce o poți asemăna? Și ce semnificație crezi că are asemănarea găsită de tine?

4. Găsește o șampilă. Privește cu atenție cum este forma care se imprimă față de restul?

5. În acest episod, sunt incluse câteva cuvinte japoneze: „san”, „chan”, „naga”, „ken”, „sensei”. Folosind internetul, află ce înseamnă. Cum va suna numele Olgăi în limba română, cu sufixul „-chan”?